

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

“ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ”

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 8.020205 “МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО”

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ “ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ”

П Р О Г Р А М А

ДЛЯ ВИЩИХ МУЗИЧНИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

ДОНЕЦЬК, 2002

Укладач – БАХАРЄВ В.Л., завідувач кафедри хорового диригування
 Донецької державної музичної академії ім.С.С.Прокоф'єва, заслужений діяч
 мистецтв України, академік, професор.

Рецензенти

В.А.Дженков, професор Національної
 музичної академії України, заслужений
 діяч мистецтв України.

В.С.Палкін, завідувач кафедри хорового
 диригування Харківського державного
 інституту мистецтв ім.І.П.Котляревського,
 народний артист України, професор.

Відповідальний
 за випуск

О.М.Мамченко

Редактор

Л.В.Московченко

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№№ п/п	Тематика	Теоретичні заняття /години/	Співбесіди, практика /години/
1.	Наукові основи методики викладання спеціальних хорових дисциплін	2	2
2.	Науково-методичні основи викладання курсу “Хорове диригування”	2	2
3.	Науково-методичні основи викладання курсу “Читання хорових партитур”	2	2
4.	Науково-методичні основи викладання курсу “Хорове аранжування”	1	1
5.	Науково-методичні основи організації роботи хорового класу	2	1
6.	Науково-методичні основи викладання курсу “Хорознавство”	1	1
7.	Науково-методичні основи викладання курсу “Методика роботи з хором”	2	2
8.	Науково-методичні основи викладання курсу “Хорова література”	2	2
9.	Науково-методичні основи викладання курсу “Музичне виховання дітей”	2	1
10.	Науково-методичні основи викладання курсу “Історія хорового виконавства”	2	1

Разом: 18 15

Усього: 33

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.

Кількість годин - 99

Заняття індивідуальні

Мета програми – забезпечити поглиблену підготовку магістра в галузі психолого-педагогічних та науково-методичних знань і практичних навичок.

Протягом навчального року магістрант під керівництвом ведучого спеціаліста кафедри знайомиться з сучасними методиками викладання хорових дисциплін, їх науково-методичними основами і проходить практику.

Заняття проводяться індивідуально, по одній годині на тиждень у першому і другому семестрах, Всього на даний курс навчальним планом передбачено 99 годин. Із них 33 години – з керівником, а 66 – самостійно, Перший семестр закінчується заліком, а другий – держаним іспитом.

Залікові вимоги.

Залік проходить у формі співбесіди керівника з магістрантом в обсязі пройденого теоретичного матеріалу і проведенні магістрантом урока із студентом першого курсу консерваторії з читання хорових партитур. За результатами співбесіди і уроку виставляється диференційний залік.

Екзаменаційні вимоги.

Теоретичний матеріал курсу “Педагогічна майстерність” складається по екзаменаційних квитках, після чого магістрант проводить із студентом музичного училища заняття з хорового диригування.

ЗМІСТ КУРСУ

Тема 1. Наукові основи методики викладання спеціальних дисциплін.

- Значення наукових досліджень у розвитку музичного мистецтва і безпосередньо хорового.
- Мистецтво і хорове виконавство.
- Вплив науки на методику викладання спеціальних дисциплін.
- Науково-методична література щодо методики викладання спеціальних дисциплін.

Тема 2. Науково-методичні основи викладання курсу “Диригування”.

- Роль диригування у хоровому виконавстві.
- Психологічна наука і виховання диригента хору.
- Педагогічна наука і виховання хорового диригента.

Тема 3. Науково-методичні основи викладання курсу “Читання хорових партитур”.

- Значення курсу у комплексі спеціальних дисциплін.
- Вплив психологічної та педагогічної наук на методику викладання курсу “Читання хорових партитур”.

Тема 4. Науково-методичні основи викладання курсу “Хорове аранжування”.

- Місце курсу “Хорове аранжування” серед спеціальних дисциплін.
- Мистецтвознавська наука та її вплив на методику викладання курсу “Хорове аранжування”.

Тема 5. Науково-методичні основи організації роботи хорового класу.

- Роль хорового класу у циклі дисциплін підготовки диригента.
- Педагогічні і психологічні основи організації хорового класу.
- Педагогічні наукові принципи підбору репертуару в залежності від професійних і виховних задач.
- Методика організації концертної діяльності хорового класу і проведення державних іспитів.

Тема 6. Науково-методичні основи викладання курсу “Хорознавство”.

- Взаємозв'язок теоретичного курсу “Хорознавство” з науковими основами мистецтвознавства.
- Вплив педагогічної науки і мистецтвознавства на методику викладання курсу “Хорознавство”.

Тема 7. Науково-методичні основи викладання курсу “Методика роботи з хором”.

- Роль курсу “Методика роботи з хором” у професійній підготовці хорового диригента.
- Науково-методична література стосовно роботи диригента над партитурою і методики роботи з хором в цілому.

Тема 8. Науково-методичні основи викладання курсу “Хорова література”.

- Цілі і задачі курсу.
- Класифікація тематики вітчизняної і світової хорової літератури в історичному аспекті, за жанрами і стилями.
- Наукове осмислення хорової спадщини української музики.

Тема 9. Науково-методичні основи викладання курсу “Музичне виховання дітей”.

- Цілі і задачі курсу.
- Психологія і педагогіка, як наукова основа створення форм і методів практичної роботи з дітьми на уроках музики і в позакласній роботі.

Тема 10. Науково-методичні основи викладання курсу “Історія хорового виконавства”.

- Роль курсу у формуванні професійного світогляду хорового диригента.
- Цілі і задачі курсу.
- Мистецтвознавство і місце в ньому історії хорового виконавства.
- Розвиток хорового виконавства в історичному аспекті.

Авдієвський А. На хвилях відродження //Музика. – 1992. – № 2.

Авратинер В. Обуение и воспитание музыканта-педагога. – М.: Просвещение, 1981

Алексеев М. Как читать лекцию в разных аудиториях. – М.: Просвещение, 1979.

Андреева Л. Методика преподавания хорового дирижирования. – М.: Музыка, 1969.

Андреева Л., Бондарь М. Николай Михайлович Данилин. //Искусство хорового пения. – М.: Музгиз, 1965.

Андрос Н., Дженков В., Семененко Н. Українська хорова література. – К.: Музична Україна, 1985. – Вип.1,

Андрос Н., Дженков В., Семененко Н., Тимошенко О. Українська хорова література – К.: Музична Україна, 1986. – Вип.2

Анисимов А. Дирижёр-хормейстер. – Л.: Музыка, 1976.

Апраксина О. Методика музыкального воспитания в школе – М.: Просвещение, 1983.

Безбородова Л. Дирижирование. – М.: Просвещение, 1990.

Березин А. Переложение музыкальных произведений для детского хора. – Л.: Просвещение, 1965.

Браславский Д. Аранжировка сопровождения вокала для инструментальных ансамблей. – М.: Музыка, 1983.

Вахняк С. Хорове аранжування. – К.: Музична Україна, 1977.

Вахняк С. Олександр Сорока. – К.: Музична Україна, 1975.

Візір М. З листування О. Кошиця //Музика. – 1988. – № 3.

Виноградов К. Работа над дикцией в хоре. – М.: Музыка, 1967.

Вопросы методики преподавания дирижерско-хоровых дисциплин в вузе культуры. – Л.: Музыка, 1985.

Вуд Г. О дирижировании. – М.: Музгиз, 1958.

- Гаранян Г. Аранжировка для эстрадных инструментальных и вокально-инструментальных ансамблей. – М.: Музыка, 1986.
- Григорій Верьовка. Спогади /Упор. Я. Клименко, – К.: Мистецтво, 1972.
- Гуменюк А. Український народний хор. – К.: Музична Україна, 1969.
- Гусин Л., Ткачев Д. Государственная академическая капелла им. Глинки. – Л.:Музгиз, 1957.
- Дирижерское исполнительство./ Ред.- сост. Л. Гинзбург. – М.: Музыка, 1975.
- Добровольская Н. Вокально-хоровые упражнения в детском хоре. – М.: Музыка, 1987.
- Егоров А. Очерки по методике преподавания хоровых дисциплин. – Л.: Музгиз, 1958.
- Егоров А. Основы хорового письма. – М.: Искусство, 1939.
- Егоров О. Теорія і практика роботи з хором. – К.: Мистецтво, 1961.
- Загайкевич М. Музичне життя Західної України другої половини ХІХ століття. – К.: Мистецтво, 1960.
- Ивакин М. Хоровая аранжировка. – М.: Музыка, 1980.
- Ивакин М. Русская хоровая литература. – М.: Музыка, 1963.
- Ильин Е. Очерки истории русской хоровой культуры. – М.: Музыка, 1995.
- Иванов-Радкевич А. О воспитании дирижера. – М.: Музыка, 1973.
- Історія української музики в шести томах. – К.: Наукова думка, 1989-1992.
- Казачков С. О дирижерско-хоровой педагогике. //Музыкальное исполнительство.– М.: Музыка. 1967. Вып. 6.
- Канерштейн М. Вопросы дирижирования. – М.: Музыка, 1972.
- Колесса М. Основи техніки диригування. – К.: Мистецтво, 1973.
- Коломиєць А., Пащенко В., Тіхова С. Курс читання хорових партитур. – К.: Музична Україна, 1977.
- Кофман Р. Виховання диригента: психологічні особливості. – К.: Музична Україна, 1986.
- Краснощеков В. Вопросы хороведения. – М.: Музыка, 1969.
- Кузнецов В. Работа с самостоятельными эстрадными оркестрами и ансамблями. – М.: Музыка, 1981.
- Кузьмин П. Страницы из жизни М. Пятницкого. – М.: Музыка, 1961.
- Левандо П. Хоровая фактура. – Л.: Музыка, 1984.
- Ленский А. Искусство хоровой аранжировки. – М.: Музыка, 1980.
- Лицвенко М. Практическое руководство по хоровой аранжировке. – М.: Музыка, 1965.
- Локшин Д., Лаппо С. Зарубежная хоровая литература. – М.: Музыка, 1964,1979. Вып. 1-3
- Локшин Д., Замечательные русские хоры и их дирижеры. – М.: Музгиз, 1963.
- Малько Н. Основы техники дирижирования. – М.- Л.: Музыка, 1965.
- Медынь Я. Методика преподавания дирижерско-хоровых дисциплин. – М.: Музыка, 1978.
- Минин В. Вопросы распевания в хоре. // Хоровое пение в художественной самодеятельности. – М.: Музыка, 1959.
- Михайлов М. Композитор и хоровой дирижер Г.М. Давыдовский. – М.: Музыка, 1962.
- Мусин И. Техника дирижирования. – Л.: Музыка, 1967.
- Мусин И. О воспитании дирижера. – Л.: Музыка, 1987.
- Мюнш Ш. Я – дирижер. – М.: Музгиз, 1965.
- Огороднов Д. Воспитание певца в самодеятельном ансамбле. – К.:Просвещение, 1980.
- Огороднов Д. Музыкальное воспитание детей в общеобразовательной школе. – Л.: Просвещение, 1972.
- Ольхов К. Вопросы теории дирижёрской техники и обучения хоровых дирижёров. – Л.: Музыка, 1979.
- Падалко Л. Виховання ансамблю в хорі. – К.: Мистецтво, 1969.
- Пазовский А. Записки дирижёра. – М.: Музыка, 1976.
- Перунов О. Хрестоматія з читання хорових партитур. – К.: Мистецтво, 1963.
- Пігров К. Керування хором. – К.: Державне видавництво образотворчого образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1961.
- Поляков О. Язык дирижирования. – К.: Музична Україна, 1987.

Птица К. Мастер хорового искусства Московской консерватории. – М.: Музыка, 1970.

Рождественский Г. Дирижёрская аппликатура. – Л.: Музгиз, 1974.

Руднева А. Русский народный хор и работа с ним. – М.: Музгиз, 1974.

Садовников В. Орфоэпия в пении. – М.: Музгиз, 1958.

Сивизьянов А. Проблема мышечной свободы дирижёра хора. – М.: Музыка, 1983.

Соколов В. Работа с хором. – М.: Музгиз, 1964.

Хайкин Б. Беседы о дирижёрском ремесле. – М.: Музыка, 1984.

Хрестоматія української доживотної музики. Ч. 1-3. – К.: Мистецтво, 1974-1980.

Чесноков П. Хор и управление им. – М.: Музгиз, 1964..